

Varga Csaba

EGY RÉGI MAGYAR TÁJNYELV A BRIT SZIGETEKEN

című tanulmány függeléke

Megjegyzés: itt csak kisebb csokornyai példát mutatok, *Az angol szókincs magyar szemmel* című könyvemben közel 900 egyező alapszó szerepel, melyek különböző folytatásokkal olykor oldalakat tesznek ki a szótárban, de a könyv kiadása óta is sok további azonosságra derült fény.

add ad (hozzá)	beak bök [csőr, kampós orr]
added adott	beat bot (ige!, mint fut, süt stb.), b-vesztéssel: üt
addende adandó	ben ben(n), bent, pl. 'ben the house': 'ben a ház'=(benn) a házban
alive eleve(n) [élő]	bezoar (régí) bezár(t), [zárvány]
all áll: egész, teljes, pl. álló nap = teljes nap	bidon bödön (bármilyen dudorudó oldalú edény)
allotee (vkit meg-)illető	^b lare lár(ma)
amaz(e) ámoz [ámít, ámol-ít], az ám, bám gyökből	boom bum [dörgés, dörög]
-an, -ian főnév és melléknév képző, pl. irány, silány	bong bong [zengő hang]
anger inger	boo-boo bibi [bibi, apró hiba]
as ősz	bouffant pöffent, pöffedt [kidudo- rodó, bő, kidagadó]
babe baba	bough bog, bok, mint boglya, bokor [faág, gally]
babysh babás	bothie bódé, budi
bale baj (bal és baj a magyarban ugyanaz, pl. baleset: bajeset)	boy bojtár (a boly szóból, miből: bolyong)
bare póre, valójában 'bőre', azaz pucér, pl. barefoot=bőrláb, azaz mezítláb	bowel bévül (bel, bél)
barge bárka [dereglye]	bristle borosta
bark bárka [sajka]	brown barna, hangátvetéssel (valójá- ban 'pírnye', a pír szóból)
bat bot (üt)	brownish barnás
bau'k bak, mint fűrészbak	bubo búb
bay pej	buck bak (őzbak)
be be, pl. befog=befog: beködösít, elködösít, avagy besut=besüt, azaz belő: az angolban lerészegít	bug bog(ár)
	bu'bous búbos

bull | a bival v-nélküli párja (ilyen pár pl.: zűr-zavar, zár-závár, csúr-csavar, csével). Bival v-f váltással: buffal(o)
bump | bömb (bömböl: mély hangot ad ki) [bölömbika bömbölése]
buoy | bója
bush | boz(ót)
chase | húz: huzagolás, rovátkolás
captor | kaptár (elkapó-tár)
care | kár (baj)
catch- | kacs (pl. szőlőkacs) [megragad, beleakad, elkapás]
chap | kop
chaste | tiszta
cheap | csip(et) [olcsó]
cheaper | csappan (csökken)
chide | szid (megró)
chimney | kémény, a régi angolban: kemin
chimney sweeper | kéményseprő
chink | cseng
chip | chip (csip-ogás)
chirp | csirip
chirr | cserr(egés), csiripelés
chirrup | csirip
chisel | csiszál
chit-chat | csit-csat
chock | csúszk(-a)
choir | kör = kar (énekkar, de dalkör)
choose | húz (választ)
chop | csap
chuff | zsúf
chump | tömb
chunk | csonk (tönk, s-sel: sonk-a)
chut | csit!
clench | kilincs
c'osely | közel (szorosán!)
clomp | kolomp(ol)
c'ot | köt: megkeményedik, összeáll, pl. a cement is, ragasztó is köt, megköt

clutch | kulcs (miközben clench= kilincs)
coach | kocsi
coat | köt, mint felkötött valami [gatyá], a magyarban: köt-ény
copy | kép
corso | körző, ahol körözhetni
cough | köhög
coughing | köhing (az -ing a magyarban: -ing, -ong, -öng)
court | kert
croaker | krák(ogó)
cup | kupa
curl | körl [körlő, kunkorodó]
damp | tomp [tomp-ít]
dance | tánc, a tán gyökből, miből a tántorog, ténfereg szó is
dart₁ | dárd(a) [dobonyíl, fulánk]
dart₂ | tart (vhová), tört(et)
dear | drága (régies: derága), a der, mint derék (jó, jeles, tökéletes) gyökből
deed | tett, mint cselekedet (t=d)
desk | deszk(a)
did | tett (t=d)
does | tesz (t=d)
door | tár(uló) [ajtó]
dura | tűrő, tartó (sokáig tartó)
eat | ét
even | az eny, mint enyész v-s párja, mint pl. zaj-zsivaj
fall | hull (h=f)
falling | hullong (h=f)
fallow | hulló (h=f)
fault | folt (mint hiba, szégyenfolt)
field | föld
fine | fin(om)
foul | fül (füll-edt)
fresh | friss
freshen | frissen (-en pl. hessen) [hüvösödik, felfrissül, frissít]

fuff | puff, pöf [pöffenés, pöfögés]
garden | kert (gard=kert)
gaga | gügye, gyagya
gargle | gurgulázás (“görgörözés”)
gate | gát [kapu] (eredeti jelentése
ugyanis: ‘fedez’, ‘óv’, azaz gátol)
gee! | gyí!
gobbet | göbet: gömböcske, gombóc
guano | ganaj
hah | hah, ah
hair | haj, r-j átmenetre példa: hurrá-
hajrá
hame | hám(iga)
harsh | hars
heap | hup(a)
heat, het | ‘hőt’, ellentéte: hűt. A hőt
ugyanis ugyanúgy ige, mint a fut,
lát, süt; v-s párja: hevít [hevít, fűt,
tűzbe hoz]
heated | ‘hőted’, avagy ‘hőtött’ [fűtött]
herd | horda (a csorda szóból)
hey | hej!, hé!
hicccough | hukk és köhög összetétele
hip | hip-hop
hoard | hord [felhalmoz, összegyűjt]
hoarse | hars, horzs [rekedt, érdes]
hoax | haz(udás) [megtévesztés], z>x:
mint lax-laza, lax-lazac
hogback | hegybak (hegy+bak)
hoick | hökk, hőkölés [rántás, lökés]
hop | hop, hopsza [ugrás, szökés]
horde | horda, a csorda szóból
house | ház
how | he, he?, a hogy rövidített alakja
[hogy, hogyan?]
how-how | höhö, haha
hoy | hej
hoy | hajó
huge | hág (magasra) [óriási, hatal-
mas]
hum₁ | ham(is) [hamiskodás]

hum₂ | hüm [hümmög, zümmög]
hump | hömp, hup(a) [púp, kinövés]
-ish | -es, -os, pl. lumpish=lompos
jam | gyöm (mint gyömöszölt,
csömöszölt), régi magyar
dsam(ál)=összevegyít, kotyvaszt
keek | kuk, mint kukucskál
keep | kap, elkap [fog, tart]
kettle | katlan [kis üst]
kid | gid(a) [gyerek]
kukri | kunkori [görbe kés]
lake | lák (székely szó: tó, mocsár)
lamina | lem(ez)
languid | lankadt
lap | lap [lebernyeg, szoknya eleje]
lath | léc
lava | lev (mint leves), lé, innen a láva
jelentés
lave | lev (mint leves), lé [mos, áztat,
öntöz]
laver | lavór, a lev (mint leves), lé
gyökből [mosdóüst, rézmedence]
lazy | laza, lazsa, léz(engő)
leach | locs
leaf | lev(él)
leak | lék
lean | lany(h) [lejtő, lejt (le-ít): hajol]
lenc | lencse (laposat jelent: le-en-cs)
limp | lomp [petyhüdt, lógó]
loaf | lóf(rálás) [csatangolás, kószálás]
lobe | lóba, lóbálódó, lebeny
loch | luk
lock | lak(at)
loose | laza
low | le
lumpish | lompos
lush₁ | les, leves [nedvdús]
lush₂ | les, leves [részeg, értsd: elázott]
mackle | mocsk
muckheap | mocskhup(a) [trágya-
domb, ganéjdomb]

mant/e | mente
mar | mar, mint megmar, szétmar
[elront, tönkretesz]
meadow | mező (régii magyarban:
mezew), eredetileg térközt jelent,
innen a Mezopotámia szó is, mely
tehát: Mezopotámia is lehetne
meander | vándor (v-m)
mellow | máló (puha, érett)
mend | ment (t-d) [javít, segít]
mere | merő (csupa, pl. merő
lucok=csupa lucok)
morose | morc, a szó eredeti alakja:
marós, moros
motor | motor, a mat, mot (mint matat,
motoszkál) gyökből, miből pl. a
motoring>motring (feltekert fonál)
szó is
motile | motola (valójában ‘motora’)
muck | mocsk
muckheap | mocskhup(a) [trágya-
domb, ganéjdomb]
mush | mos(lék) [kása, pempő]
nag | nyűg
naugh(t) | nyűg
near | -nál (l-r): közel, mellett
neck | nyak
night | nyugt [est, éjszaka]
niggle | nyűgl(-ődés) [bosszankodás]
now | no, nos [na, nos, most már]
on | -on, -en, -ön
ooh | ah!
oops | opsz, hopsz, hoppá
ooze | áz (pl. ázalék) [iszap, sár, csepeg]
out | át, túl
own | ön: saját
pair | pár
papulous | púpolós [hólyagos]
parch | perzs [perzsel, éget], magyar-
ban ez a pörc szó
parched | ‘perzsett’ [elszáradt, száradt]

part | párt
partizan | portyáz(ány), partiz=portyáz
path | bet(eg) [szervedő], a bág, régi-
esen bád az alapszó (pl. bágadt)
pathic | beteg
peck | pöck, pöck
peckish | pöckös, azaz bökös [zsémbes]
pick | pöck [csákány, fogpiszkáló]
piece | picí [kis darab, rész]
pike | böke: lándzsa, dárda
piss | pisi
pist | piszt!
plash | placs, pocs
pong | fing (f-p) [büz, szag]
pooh | piha!
poop | pup(ák) [tökfilkó]
poor | pór
poorhouse | pórház (azaz szegényház)
poorish | póros
posh | pos(vány), pocs
puff | pöf, pöfékel
puffed | puffadt, puffad
rav(ine) | rév
red | röt
reddish | rötös
redneck | rötnyak [faragatlan, bunkó],
bizonyára parasztot értettek ez alatt
reek | rak(ás)
refresh | ráfriss(-ítés) [felfrissítés]
rent | árenda hangvesztéssel: ^árend^a,
az ‘áron ada’ oly féle összevonása,
mint pl. kegyelmed>kend
ret | roth(ad)
rim | ráma
riot | riad(alom)
rip | rep
rob | rab(ol)
rock | rög
rod | rúd
rouse | ráz
rue | rí

sack | szák, zsák(mány)
sail | szél
sap | szip, pl. szippant [szív]
saw | szó, angolban: példabeszéd,
közmondás
scoff | csúf
sconce | sánc
serene | szerény
shawl | sál
shell | hél (hély, az s díszítő előhang)
sheen | szín [fényes, ragyogó], ez a
szén szó is, a német schön ugyan-
csak (fényes, ragyogó)
shine | lásd: sheen
sip | szip, mint szippant, az an-
golban: kiszív, kortyintás
(szív>sziph>szip)
siphon | „szívony”: szivornya (sz-t:
tivornya), szívócső
sipper | „szipper” (szipp-er), azaz
szippantó: szalmaszál, szürcsölge-
tő ember
so | szó, szóval (szó ami szó)
solid | szelid
sop | szop, angolban: felszív, mártó-
gat, átitat
soul | szél (szellem)
soug | súp, értsd: susog
spott-y | pötty-ös
sain | szenny
stellar | csillár (gyöke azonos a csil-
log, csillag gyökével)
stick | csök, pl. bikacsök, a bika hím-

vesszeje [bot, husáng, füttykös]
still | csill, mint csillapít [csillapít,
csillapított, csences, nyugodt]
swamp | zsomb(ék)
sweat | szít, szítt, innen az izzad, meg-
izzaszt jelentés; pl. sweat aut = szít
át, azaz átszít: izzasztással gyógyít
sweated | szított, értsd: kiszívott,
kiszipolyozott
sweep | söp, mint söpör, söprés
swing | suhing (leng), pl. swing-frame
=suhing-ráma: lengőkeret
swoop | zsup, mint zsupsz [lecsapás]
swoosh | huss
tag | tag
tare | tára
tear | tör
thaw | tó (olvasás)
thee | te, téged
tump | domb, de pl. tomp-or
tusk | tusk, túske
wall | fal, avagy fell (pl. fellengzős,
felláció, fallosz)
wander(ing) | vándor(lás)
wane | vány, mint mint ványadt
ware | vár(j) (pl. beware=bevárj)
waste | veszte > puszta (pusztult)
wasted | vesztett, értsd: elveszejtett,
elpusztított
woe | bú
whop | hupp, hupálás
whoosh | huss!, hess!
zizak | cikcak

Lezárva:
2007. november 8.
